

HYTE-kärkien seurantaindikaattorit

Suhteessa koko maahan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen tilanne on: **parempi** / **neutraali** / **heikompi**
Prosenttiyksikkö on koko maahan verrattuna **1,5 % parempi** - välillä -1,5 - +1,5 % - **1,5 % huonompi**

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS 1/2

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 1. Kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna				
LAPSET JA NUORET - Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8.-9. lk (2021) - Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % 8.-9.lk (2021) - Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % 8.-9. lk (2021)	12,6 10,8 23,7	12,2 11 24,5	Sysmä 9,4 litti 7,5 litti 19	Kärkölä 21,1 Hartola 29 Asikkala 35,6
AIKUISVÄESTÖ - Kokenut esteitä tai huolia sähköisten palveluiden käytössä (%), 20-64v (2020) - Kokenut esteitä tai huolia sähköisten palveluiden käytössä (%), 65v täyttäneet (2020) - Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), 20-64-vuotiaat (2020) - Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), yli 65 vuotiaat (2020) - Asukkaiden osallistumiskeinot kuvattu kunnan verkkosivuilla, % (tiedot toimittaneista kunnista, Päijät-Häme 2019) - Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % (2021)	75,6 89,4 23,5 27,4 68,0 55,1	79,4 89,5 21,4 29,6 67,0 52,6		Orimattila 49,4 Sysmä 61,4

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS 2/2

Alueelliset seuraintindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 2. Syrjäytymisriskissä olevien määrä on maan keskitasoa pienempi				
LAPSET JA NUORET - Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2020) - Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä (2019) - Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä (2019) - Nuorisotyöttömät % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (2020) - Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 18-24v/1 000 vastaavanikäistä (2020) - Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi, % 8.-9.lk (2020)	1,6 7,5 16,1 16,7 4,6 25,8	2,0 9,5 21,3 21,1 6,1 28,4	Asikkala 1,3 Asikkala, Padasjoki 5,0 Padasjoki 14,6 Padasjoki 10,9 Asikkala, Hollola 3,9 Hollola 24,2	Hartola 4,7 Hartola 14,6 Heinola 28,4 Heinola 22,9 Heinola 7,2 Padasjoki 37,2
AIKUISVÄESTÖ - Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys) % 15-64-vuotiaista (2020) - Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien osuus, % 20 - 64-vuotiaat (2020) - Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % (2020) - Sairauspäivärahaa saaneet 25-64-vuotiaat / 1 000 vastaavaikäistä (2020) - Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64v/1 000 vastaavanikäistä (2020) - Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (tietyt diagnoosit) vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä (2020) - Asunnottomat yksin asuvat / 1 000 asukasta (2020)	27,4 6,5 107,4 23,7 26,9 1,2 0,8	29,4 7,3 108,2 27,8 25,2 1,4 0,6	Hollola 6,4 Hartola 94 Hartola 16,0 Iitti 0,8	Sysmä 12,1 Sysmä 126,6 Asikkala 27,0 Hartola 1,7

MIELEN HYVINVOINTI 1/2

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 1. Kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa				
LAPSET JA NUORET - Ei ole päässyt a) <i>kouluterveydenhoitajalle</i> / b) <i>koulukuraattorille</i> yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, % 8-9 lk. (2021) - Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin a) <i>kouluterveydenhoitajalta</i> / b) <i>koulukuraattorilta</i> lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut, % 8-9 lk (2021) - Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista, % 8-9lk(2021) - On saanut tukea perheessä kokemaan väkivaltaan koulun aikuisilta, % 8-9 lk (2019) - Saanut tukea seksuaaliseen häirintään tai väkivaltaan koulun aikuisilta, % (2019) - Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8-9 lk (2021)	a) 5,4 b) 9,5 a) 15,9 b) 29,7 44,4 56,3 56,4 36,7	a) 5,5 b) 11,1 a) 15,9 b) 25,6 42,7 62,2 55,1 42,0	a) Heinola, Iitti 15,1 b) Orimattila 19,6 Asikkala 31,8 Padasjoki 25,0	a) Hollola 20,2 b) Lahti 29,6 Padasjoki 58,1 Kärkölä 53,2
AIKUISVÄESTÖ - Elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus % - Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus, % 20-64 vuotiaat (2020)	56,3 16,2	53,7 18,6		

MIELEN HYVINVOINTI 2/2

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 2. Haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa				
LAPSET JA NUORET <i>Haavoittava asema tai elämäntilanne</i> - Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8-9 lk (2021) - Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. lk (2021) <i>Kuulluksi ja kohdatuksi tuleminen</i> - Opettajat eivät ole kiinnostuneita oppilaan kuulumisista, % 8-9 lk - Koulukiusaaminen loppunut tai vähentynyt kiusaamisesta kertomisen jälkeen, % 8-9 lk (2021)	15,9 4,0 35,5 50,1	16,8 4,2 36,3 51,4	Orimattila 13,2 Asikkala 2,6 Hartola 15,2	Kärkölä 22,2 litti 6,1 Asikkala 50,0
AIKUISVÄESTÖ <i>Haavoittava asema tai elämäntilanne</i> - Yksinasuvat 75v täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2020) - Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus, % 75 v täyttäneet (2020) - Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % 20-64 v (2020) - Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % 65 v täyttäneet (2020) <i>Kuulluksi ja kohdatuksi tuleminen</i> - Huumeiden käyttäjien terveysneuvontapisteiden asiakkaat / 100 000 asukasta (2020) - Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (2020) - Työttömien aktivointiaste, % (2020)	46,2 10,4 11,0 9,3 181,6 2,7 24,5	49,6 11,8 9,8 9,0 304,7 3,3 21,6	Asikkala 43,3 Heinola 18,4	Lahti 51,2 Sysmä 32,4

ARJEN TURVALLISUUS 1/3

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 1. Kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi				
LAPSET JA NUORET - Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8-9 lk (2021) - Tapaturma päihtyneenä lukuvuoden aikana, % 8-9 lk (2019) - Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 0-6 v potilaat / 10 000 vastaavanikäistä (2020)	6 3,7 66,1	6 3,4 70,9	Lahti 4,5 Lahti 2,8	litti 9,5 Heinola 6,0
AIKUISVÄESTÖ <i>Kokemus</i> - Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus, % 20-64 v (2020) - Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus, % 65 v täyttäneet (2020) - Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus, % 20-64 v (2020) - Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus, % 65 v täyttäneet (2020) <i>Elinympäristö</i> - Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (2020) - Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta (2020) - Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1000 asukasta (2020) <i>Hyvinvointi ja terveys</i> - Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta (2020) - Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65v täyttäneet / 10 000 vastaavanikäistä (2020) - Lonkkamurtumat 65v täyttäneillä % vastaavanikäisestä väestöstä (2020) - Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 25-64v ja yli 65v potilaat / 10 000 asukasta (2020) - Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut yli 65v täyttäneet, % vastaavanikäisistä (2020)	73,0 61,8 82,5 85,2 3,7 6,5 6,7 140,1 347,7 0,6 63,7 2,4	67,9 59,0 79,2 84,6 3,8 5,4 5,8 172,1 347,9 0,6 57,4 2,2	Hollola 2,5 Hollola 2,7 Asikkala 1,1 Hollola 151,3 Heinola 293,7 Asikkala, Kärkölä 0,5 Heinola 1,9	litti 6,0 Lahti 6,5 Lahti 7,5 Padasjoki 264,0 Kärkölä 466,5 Hartola, litti 0,9 Padasjoki 2,6

ARJEN TURVALLISUUS 2/3

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 2. Toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia				
LAPSET JA NUORET - Lasten pienituloisuusaste (2019) - Elatustukea saaneet lapset, % 0-17-vuotiaista (2020) - Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2020) - Toimeentulotukea saaneet 18-24v. % vastaavan ikäisestä väestöstä (2020) - Nuorisotyöttömät , % 18-24v työvoimasta (2020)	12,4 9,8 10,5 18,5 16,7	14,5 12,2 13,1 28,8 21,1	Hollola 10,3 Asikkala 8,0 Padasjoki 5,8 Sysmä 18,0 Padasjoki 10,9	Hartola 23,1 Kärkölä 15,6 Lahti 15,5 Hartola 37,6 Heinola 22,9
AIKUISVÄESTÖ - Työttömät, % työvoimasta (2020) - Toimeentulotukea saaneissa kotitalouksissa asuvat henkilöt, % asukkaista (2020) - Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2020) - Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisistä (2020) - Rahan puutteen vuoksi ruuasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus, % 20-64v (2020) - Rahan puutteen vuoksi ruuasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus, % 65v täyttäneet (2020)	13,0 8,4 2,8 0,1 22,2 8,9	15,8 10,1 3,6 0,1 24,4 8,1	Iitti 11,3 Padasjoki 4,6 Iitti, Padasjoki 0,9	Lahti 17,6 Lahti 12,3 Lahti 4,7

ARJEN TURVALLISUUS 3/3

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 3. Lähisuhteet ovat turvallisia				
LAPSET JA NUORET - Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8-9lk (2021) - Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8-9 lk (2021) - Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8-9 lk (2021) - Kokenut seksuaalista koskettelua tai painostamista koskettamaan vuoden aikana, % 4-5 lk (2021) - Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana, % 4-5 lk (2021) - Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana, % 8-9lk (2021) - Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, % 8-9 lk (2021) - Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8-9 lk (2021) - Osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen lukuvuoden aikana, % 4-5 lk (2021) - Vanhemman alkoholin käyttö aiheuttanut haittaa, % 8-9 lk (2021)	31,3 12,5 16,1 2,3 8,3 30,2 9,4 6,0 2,4 5,3	32,7 13,2 15,8 2,0 9,0 31,0 10,6 6,0 3,0 6,4	Sysmä 26,4 Heinola 11,7 Sysmä 11,3 Asikkala 0,0 Asikkala 6,0 Hartola 18,2 Hollola 8,6 Lahti 4,5 Orimattila 0,9 Lahti 5,6	Asikkala 36,8 Asikkala 17,5 litti 24,4 Kärkölä 3,9 litti 12,1 litti 36,4 litti 18,2 litti 9,5 Hollola 4,3 Kärkölä 12,7
AIKUISVÄESTÖ - Lähisuhdeväkivallan tai -uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus, % (2020) - Lähisuhdeväkivallan tai -uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus, % 20-64v (2020) - Lähisuhdeväkivallan tai -uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus, % 65v täyttäneet (2020) - Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus, % (2020) - Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus, % 20-64v (2020) - Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus, % 65v täyttäneet (2020) - Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus, % 75v täyttäneet (2020)	10,4 13,6 2,6 3,0 3,2 2,5 3,3	10,2 14,6 2,2 3,7 4,6 2,1 3,1		

TERVEELLISET ELINTAVAT JA PÄIHTEETTÖMYYS 1/2

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 1. Elintavat ovat terveellisiä				
LAPSET JA NUORET - Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8-9 lk (2021) - Ei syö koululounasta päivittäin, % 8-9 lk (2021) - Ei syö aamupalaa joka arkipäivä, % 8-9 lk (2021) - Ylipaino, % 8-9 lk (2021) - Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1h vko, % 8-9 lk (2021) - Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8-9 lk (2021) - Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % 8-9 lk (2021)	25,7 34,4 41,8 18,0 27,9 24,3 40,3	24,8 33,7 44,0 17,8 27,7 25,4 44,2	Sysmä 20,8 Padasjoki 18,6 Sysmä 34,0 Asikkala 15,1 Lahti 25,4 Padasjoki 16,3 Hartola 30,3	Kärkölä 31,9 Asikkala 42,6 Padasjoki 60,5 Hartola 32,3 Iitti 37,5 Heinola 27,0 Hollola 53,8
AIKUISVÄESTÖ - Terveytensä keskitasoisesti tai sitä huonommaksi kokevien osuus, % 20-64v (2020) - Terveytensä keskitasoisesti tai sitä huonommaksi kokevien osuus, % 65v täyttäneet (2020) - Lihavien osuus % 20-64-vuotiaista - Lihavien osuus % 65 vuotta täyttäneet - Terveystieteiden tutkimuksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % 20-64v (2020) - Kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten käyttävien osuus, % 20-64v (2020)	32,2 48,1 23,1 20,9 59,3 30,3	34,8 48,7 20,7 23,2 63,0 29,0		

TERVEELLISET ELINTAVAT JA PÄIHTEETTÖMYYS 2/2

Alueelliset seurantaindikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
TAVOITE 2. Päihteiden kokeilu ja käyttö on vähäisempää kuin maassa keskimäärin				
LAPSET JA NUORET				
• Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, % 8-9 lk (2021)	5,1	6,7	Lahti 4,8	litti 13,6
• Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8-9 lk (2021)	8,1	10,2	Lahti 7,4	Kärkölä 21,1
• Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, % 8-9 lk (2021)	47,0	58,2	Padasjoki 39,5	Lahti 62,4
• Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8-9 lk (2021)	8,9	9,2	Lahti 6,6	Kärkölä 17,1
• Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8-9 lk (2021)	7,6	9,2	Lahti 5,8	Kärkölä 20,8
• Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4-5 lk (2021)	3,5	4,0	Lahti 3,0	Hollola 6,5
• Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8-9 lk (2021)	4,1	4,5	Asikkala 3,1	Kärkölä 11,9
• Raittius, % 8-9 lk (2021)	65,4	65,4	Kärkölä 41,4	Lahti 72,0
AIKUISVÄESTÖ				
• Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), % 20-64v (2020)	30,1	32,3		
• Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), % 65v täyttäneet (2020)	34,3	34,5		
• Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k), % (2020)	9,9	10,1		
• Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k), % 20-64v (2020)	11,2	12,7		
• Alkoholi kuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) 25 - 80 vuotta / 100 000 asukasta (2019)	828	1 125		
• Alkoholi kuolleisuus 20 - 64-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä (2019)	32,2	41,6		
• Päivittäin nuuskaavien osuus, % 20-64v (2020)	3,6	4,5		
• Päivittäin tupakoivien osuus, % (2020)	10,6	11,2		
• Päivittäin tupakoivien osuus, % 20-64v (2020)	12,4	14,3		
• Päivittäin tupakoivien osuus, % 65v täyttäneet (2020)	6,1	5,7		
• Raskauden ensimmäisen kolmanneksen jälkeen tupakoineet % synnyttäjistä (2019)	5,0	6,5		
• Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus (%), 20-64-vuotiaat (2020)	4,4	1,8		
• C-hepatiitti-infektioita (kaikki tartuntatavat yhteensä) / 100 000 asukasta (2018)	21,2	22,7		

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN RAKENTEET JA RESURSSIT

Alueelliset seuranta-indikaattorit	Koko maa	Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Kunta min.	Kunta max.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen				
TEAviisari - kuntajohto (2021)	79	85	litti 34	Lahti 90
TEAviisari - lukiokoulutus (2021)	66	66	Padasjoki 56	Asikkala, litti 77
TEAviisari - perusopetus (2021)	66	69	Heinola 61	Asikkala, Hartola 71
TEAviisari - ammatillinen koulutus (2021)	63	58		
TEAviisari - liikunta (2021)	72	76	Padasjoki 45	Heinola 88
TEAviisari - kulttuuri (2021)	59	58	Sysmä 12	Heinola 68
TEAviisari - perusterveydenhuolto (2021)	63	51		